

ภาคผนวก ค

ประวัติศาสตร์และโบราณคดี

- ค-1 รายงานการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ 1, ดอยผาตูบ 2, ดอยผาตูบ 3 และแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก ครั้งที่ 1/2568
- ค-2 หนังสือขอความอนุเคราะห์และหนังสือตอบรับการเข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ 1, ดอยผาตูบ 2, ดอยผาตูบ 3 และแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก ครั้งที่ 1/2568
- ค-3 ผลการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีโบราณคดีถ้ำช้างเผือก (กรณีปรากฏร่องรอยการสไลด์ของหินและดิน)

รายงานผลการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี
แหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๑ แหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๒ แหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๓
และแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก
ตามมาตรการตามมาตรการแนบท้ายประทานบัตร
เหมืองแร่หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมเคมี ที่ ๒๗๔๘๖/๑๔๘๑๘ ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับ
ประทานบัตรที่ ๓๐๔๘๑/๑๖๐๕๐
รอบการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

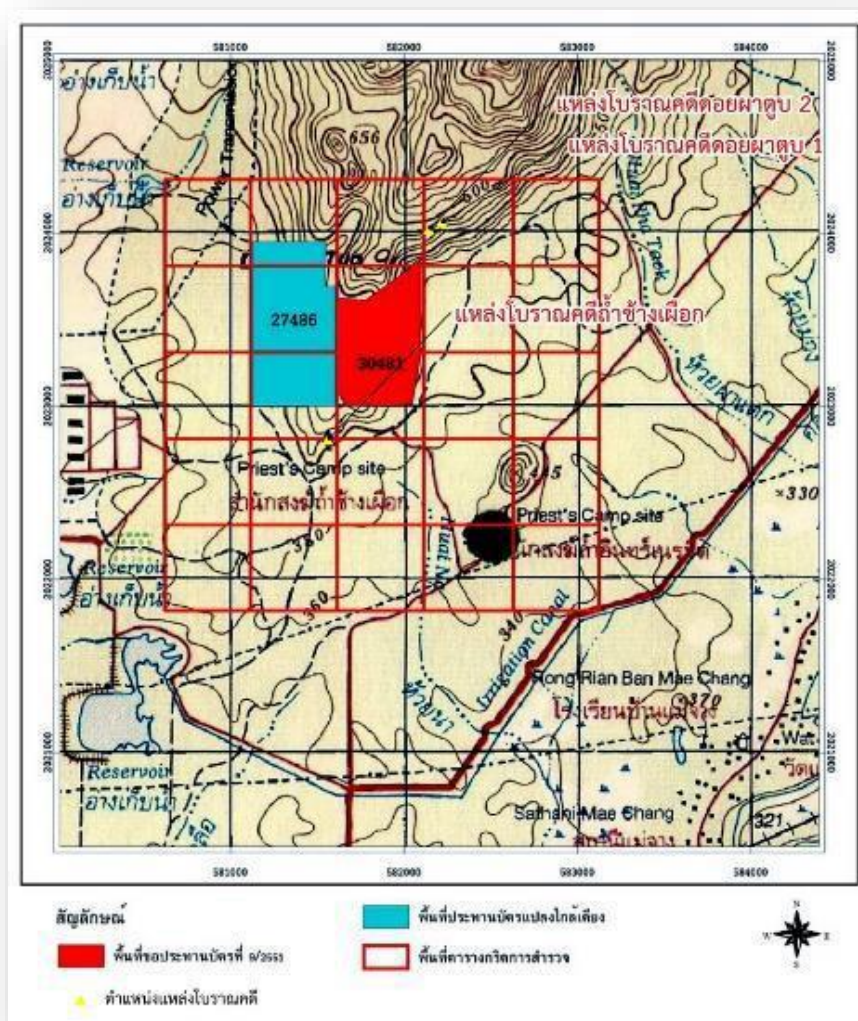
จัดทำโดย
สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่
กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

ตรวจสอบเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

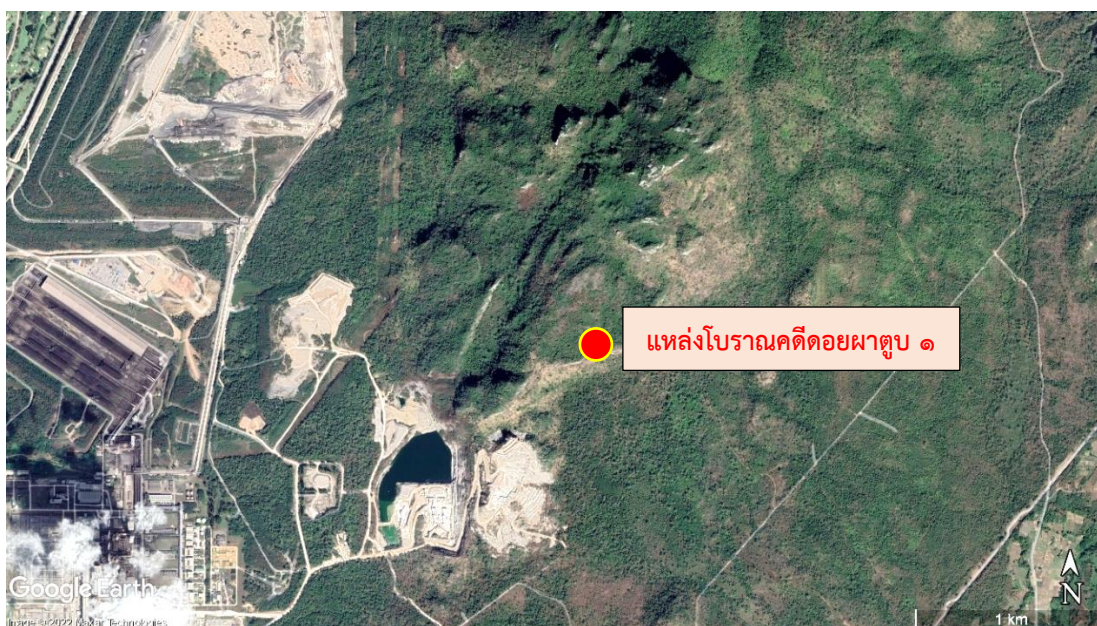
ผลการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมประวัติศาสตร์และโบราณคดี
แหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๑ และ ดอยผาตูบ ๓ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
รอบการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

๑. ที่ตั้ง หมู่ที่ ๘ บ้านช่วงม่วง ตำบลนาสัก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
๒. พิกัดกริด UTM WGS 1984 Datum Zone 47Q 0581880E 2024353N

Indian 1975		WGS84				
Northing	Easting	Northing	Easting	Latitude	Longitude	MGRS
2024050.0902	582212.9947	2024353	0581880	18 18' 26" N	99 46' 29" E	47 Q NA 8188 2435

แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่ง โบราณคดีดอยผาตูบ ๑ (แผนที่ใช้พิกัด UTM INDIAN 1975 47Q)

ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงตำแหน่งที่ตั้งและสภาพภูมิประเทศที่แวดล้อมแหล่งโบราณคดีออยผาตูบ ๑

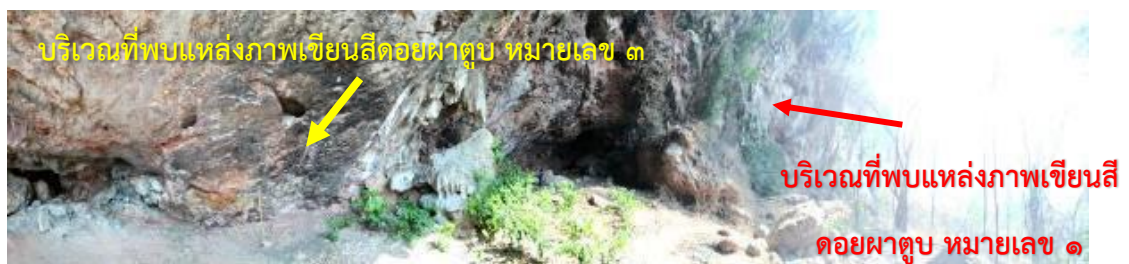
แผนที่ทหาร บ้านท่าสี่ มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L 7018 ราววันที่ ๔๙๕๕ II พิมพ์ครั้งที่ 1
RTSD แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีออยผาตูบ ๑

๓. การเดินทางเข้าสู่แหล่งโบราณคดี

เริ่มต้นจากอำเภอมะเมาะ ใช้เส้นทางสายแม่เมาะ – บ้านสบป่าด ก่อนถึงปากทางบ้านสบป่าดประมาณ ๑๐๐ เมตร เลี้ยวซ้ายใช้เส้นทางไปสำนักสงฆ์ถ้ำอินทร์เนรมิต ระยะทางประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร ถึงถ้ำอินทร์เนรมิต เลี้ยวทางซ้าย ไปทางถนนในสวนป่าแม่จาง ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร พบเส้นทางเลียบดอยผาช้าง – ผาตูบ (FGD1) เลี้ยวขวาไปทางทิศเหนือประมาณ ๑ กิโลเมตร พบเส้นทางลาล่องแยกไปทางด้านซ้ายมือ (ทิศเหนือ) เข้าสู่ดอยผาตูบ ถึงเชิงดอย ใช้เส้นทางเดินเท้าไปยังผาตูบซึ่งมีลักษณะเป็นหน้าผาสูงชัน (ปัจจุบันมีการปรับปรุงทำขั้นบันไดและทางเดินแล้ว)

๔. สภาพทั่วไปของแหล่งโบราณคดี

สภาพพื้นที่ที่ตั้งแหล่งภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๑ อยู่บริเวณหน้าผาด้านตะวันออกของดอยผาตูบ พื้นที่บริเวณหน้าผามี ความยาวในแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ประมาณ ๓๙ เมตร และกว้างในแนวทิศตะวันออก – ตะวันตกประมาณ ๑๓.๑๐ เมตร หน้าผามีความสูงประมาณ ๖๐ เมตร (วัดระดับพื้นที่ด้วย GPS ส่วนยอดบนของหน้าผาอ้างอิงจากระดับเส้นชั้นความสูงที่ปรากฏในแผนที่ภูมิศาสตร์)ตำแหน่งที่พบภาพเขียนสีอยู่บริเวณขอบด้านซ้ายของหน้าผาหรือ บริเวณด้านทิศเหนือ

สภาพเพิงผาแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๑ และ ๓ มุมมองด้านทิศตะวันตก

สภาพความลาดชันและสภาพแวดล้อมแหล่ง
โบราณคดีดอยผาตูบ ๑

สภาพความลาดชันและสภาพแวดล้อมแหล่ง
โบราณคดีดอยผาตูบ ๓

จากการดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบภาพเขียนสีที่พบใหม่ มีร่องรอยเป็นความยาว ประมาณ ๔.๓๐ เมตร (รายงานการขุดค้นทางโบราณคดี เรียกบริเวณนี้ว่า ดอยผาตูบ ๓) มีรายละเอียด ดังนี้

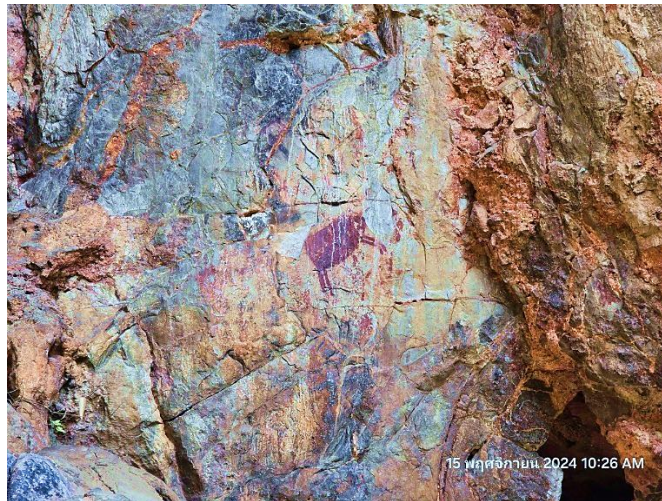
กลุ่มภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๑ จากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
 ๑. ภาพเขียนสีรูปสัตว์สี่เท้า (?) ๒. ภาพเขียนสีรูปสัตว์คล้ายลิง (?) ๓. ภาพเขียนสีสัตว์ (?) ที่ถูกน้ำ
 คราบหินปูนทับ ๔. ภาพเขียนสี (?) รูปกากบาท ๕. ภาพเขียนสี (?) มีลักษณะคล้ายจุดเรียงต่อกัน

กลุ่มภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๑ จากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘
 ๑. ภาพเขียนสีรูปสัตว์สี่เท้า (?) ๒. ภาพเขียนสีรูปสัตว์คล้ายลิง (?) ๓. ภาพเขียนสีสัตว์ (?) ที่ถูกน้ำ
 คราบหินปูนทับ ๔. ภาพเขียนสี (?) รูปกากบาท ๕. ภาพเขียนสี (?) มีลักษณะคล้ายจุดเรียงต่อกัน

ดอยผาตูบ ๑

- ภาพที่ ๑ เป็นภาพสัตว์สี่เท้าเขียนด้วยสีแดงแบบเงาทึบ (Silhouette) หันหน้าไปทางทิศเหนือ ขาหลังเหยียดตรง ขาหน้าทั้ง ๒ ข้าง ยกสูงขึ้น หางชี้ขึ้นด้านบน ลำตัวอ้วน ลักษณะคล้ายกำลังกระโดด หรือปีนป่าย ใบหน้าขำรูด เหลือส่วนปากและใบหูเล็กน้อย และจากการตรวจสอบเมื่อครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ พบว่า ภาพมีชำรุดเสียหายเพิ่มเติมบริเวณส่วนหาง โดยเจ้าหน้าที่ กฝผ. เมืองแม่เมาะ กรมศิลปากร และสำนักอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต ๓ เชียงใหม่ ร่วมกันตรวจสอบอีกครั้ง สรุปผลว่าความเสียหาย ดังกล่าวมิได้เกี่ยวข้องกับแรงสั่นสะเทือนจากการระเบิดทำเหมืองในพื้นที่ประทานบัตร ๓๐๔๘๑/๑๖๐๕๐ (คำขอที่ ๙/๒๕๕๑) แต่อย่างใด ตามความที่ปรากฏในหนังสือที่ วธ ๐๔๒๑/๔๐๓ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

ภาพเขียนสีรูปสัตว์สี่เท้า (?) สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีรูปสัตว์สี่เท้า (?) สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘
เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

- ภาพที่ ๒ เป็นภาพสัตว์สีเทาเขียนด้วยสีแดงแบบเงาทึบ (Silhouette) หันหน้าไปทางทิศใต้ศีรษะกลม หน้าอกใหญ่เอวเรียวเล็ก ขาหน้ายกขึ้นทั้ง ๒ ข้าง ขาหลังยาว งอเข้าเล็กน้อยหางยาว ลักษณะคล้ายลิง ปรากฏร่องรอยคล้ายรอยกะเทาะบริเวณอกของภาพเขียนสี ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

ภาพเขียนสีรูปสัตว์ (?) สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีรูปสัตว์ (?) สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

- ภาพที่ ๓ อยู่ระหว่างภาพที่ ๑ และ ๒ ในระดับสูงกว่าทั้ง ๒ ภาพ เป็นภาพเขียนด้วยสีแดง แบบเงาทึบเช่นเดียวกัน สภาพชำรุดเหลือเพียงร่องรอยขา ๒ ข้าง ที่มีลักษณะงอเล็กน้อย เหนือขา ด้านซ้ายของภาพมีร่องรอยสีแดงลักษณะคล้ายศีรษะของสัตว์ (?) ยื่นออกไปด้านทิศเหนือ มีคราบ หินปูนปิดทับ ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผล การตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

ภาพเขียนสีรูปสัตว์ (?) สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีรูปสัตว์ (?) สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

- ภาพที่ ๔ พบทางด้านขวาของพื้นที่ภาพเขียนสี เป็นภาพที่พบสูงที่สุดในกลุ่มภาพนี้ ลักษณะเป็นภาพกากบาท (X) ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

ภาพเขียนสีรูปกากบาท สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

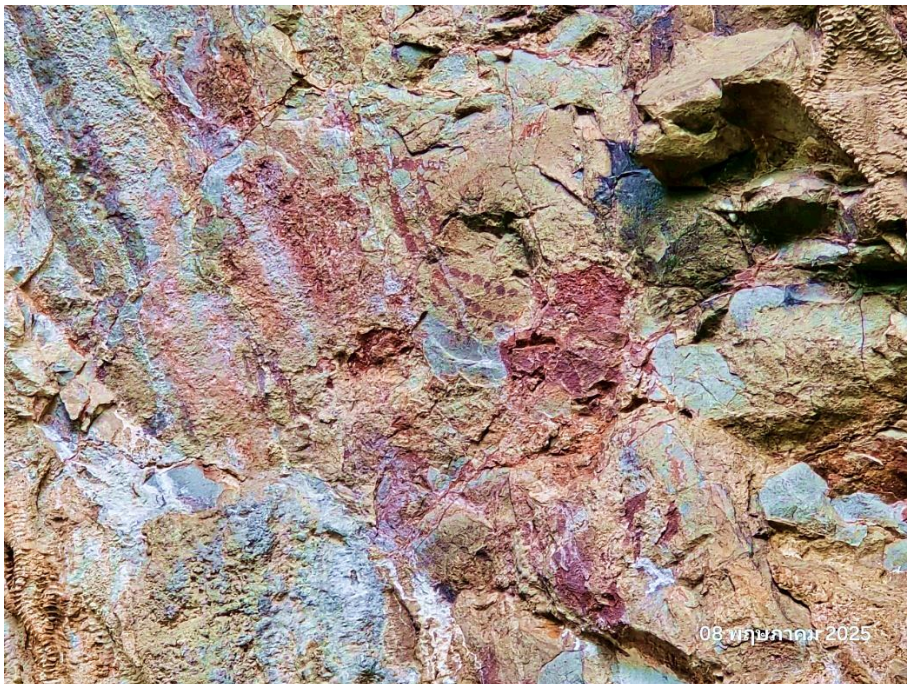

ภาพเขียนสีรูปกากบาท สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

- ภาพที่ ๕ ภาพเขียนสี (?) มีลักษณะคล้ายจุดกลมสีแดงที่บเรียงต่อกัน นับได้ชัดเจน ๗ จุด
ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

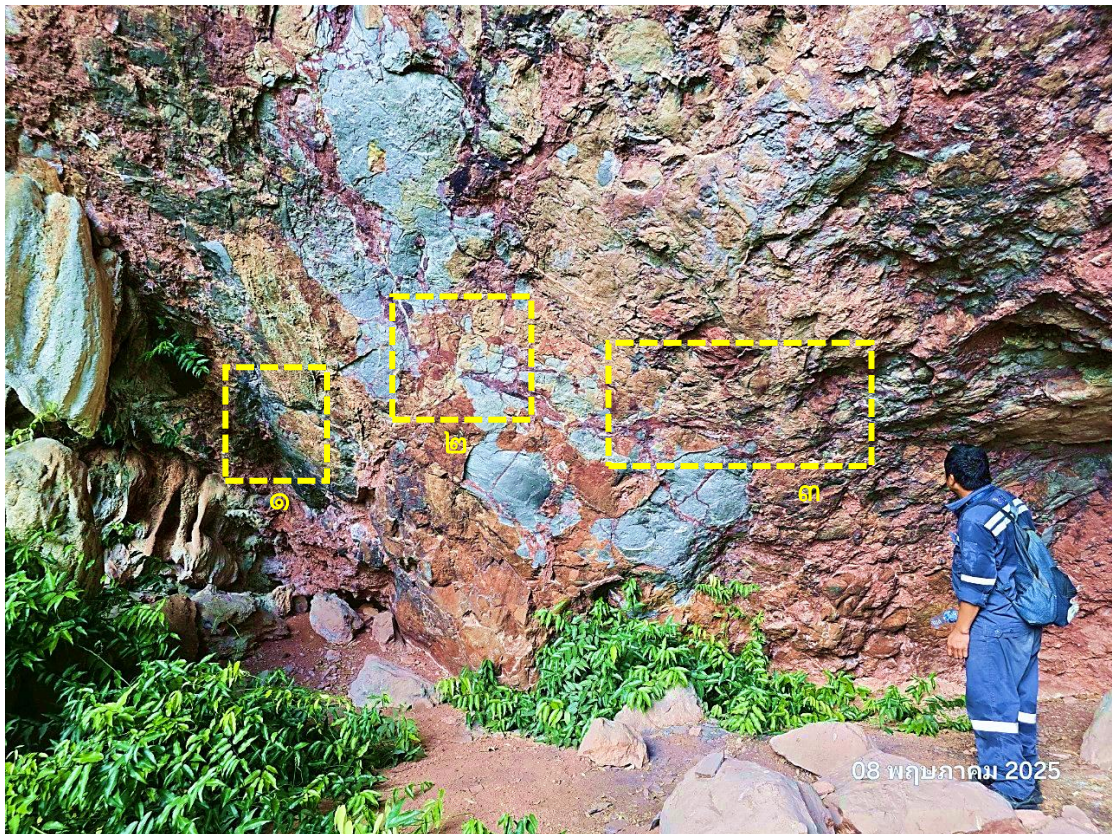
ภาพเขียนสีมีลักษณะคล้ายจุดเรียงต่อกัน สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีมีลักษณะคล้ายจุดเรียงต่อกัน สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘
เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

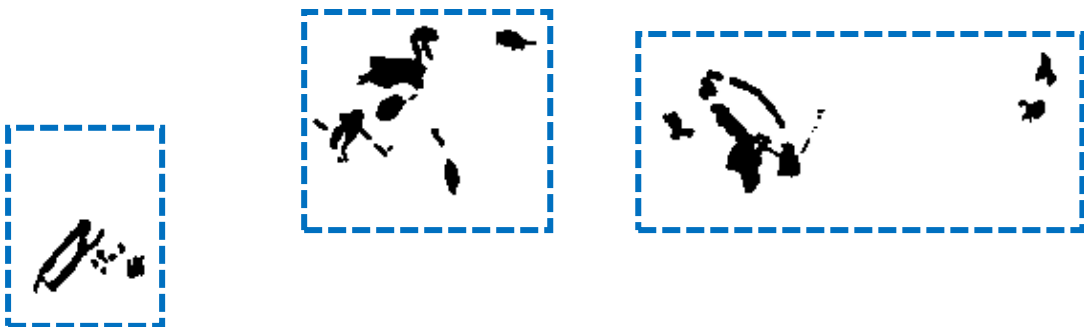
ดอยผาตูบ ๓

จากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ (๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙) พบภาพเขียนสีเพิ่ม ๑ ภาพ อยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของกลุ่มภาพที่ ๑ - ๕ ไปประมาณ ๓ เมตร เป็นภาพเขียนสีแดงแบบเงาทึบ (Silhouette) ประกอบด้วยรูปทรงสามเหลี่ยมยอดมนมีเส้นตรงคล้ายกิ่งไม้กางออกจากรูปดังกล่าวทั้งสองข้าง ด้านซ้ายมือของรูปสี่เหลี่ยมมีการระบายสีแดงทึบ ภายหลังการดำเนินโครงการขุดค้นทางโบราณคดีในพื้นที่อำเภอมะแมะและการสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๑ พบภาพเขียนสีบริเวณนี้เพิ่มอีก ๓ กลุ่มภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๑

- ภาพกลุ่มที่ ๑ อยู่ต่ำกว่าภาพอื่น ๆ ในบริเวณนี้ เป็นภาพเขียนสีแบบโครงร่าง หันหน้าไปทางทิศเหนือ ลำตัวเอียง มีหัว ใบหู ขาหน้า ลำตัว และหาง ส่วนขาหลังไม่ค่อยชัดเจนนัก ถัดไปทางทิศเหนือ ปรากฏร่องรอยคล้ายฝ่ามือประทับ แต่ไม่ค่อยชัดเจนเนื่องจากสภาพหินบริเวณนั้นขรุขระมาก ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๑ สภาพจากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๑ สภาพจากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘
เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

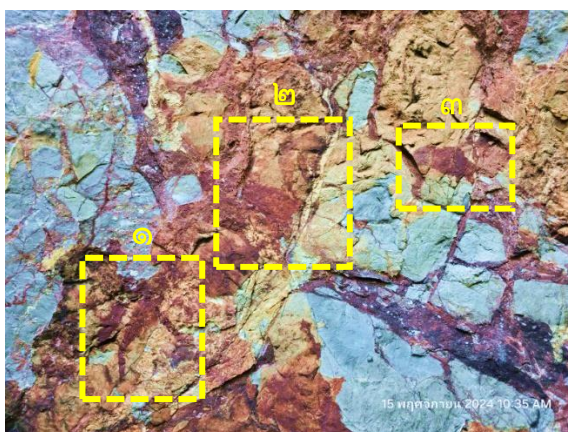
ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๒

- ภาพที่ ๑ ปรากฏร่องรอยแตกร้าวของหิน เขียนด้วยสีแดงแบบเงาทึบ ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นรูปอะไร แต่มีลักษณะคล้ายเรียวกาสองข้าง โดยมีส่วนน่องและปลายขา?

- ภาพที่ ๒ อยู่ถัดไปทางทิศเหนือ เขียนด้วยสีแดงแบบเงาทึบ เป็นรูปทรงอิสระวางตัวตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ด้านทิศเหนือมีเส้นงอโผล่ออกมา (ขา?) ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นรูปอะไร

- ภาพที่ ๓ ถัดไปทางทิศเหนือ เหนือรอยแตกของหน้าผาอีกรอย เขียนด้วยสีแดงแบบเงาทึบ เป็นรูปคล้ายวัว? หัวใหญ่และน่าจะหันไปทางทิศใต้ ลำตัวอ้วน ขาสั้น

ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ แต่อย่างไรก็ตามบริเวณพื้นผิวผนังใกล้เคียงกับภาพที่ ๒ พบลักษณะการปะทุเสื่อมสภาพของผนังเพิงผาหินปูน ซึ่งยังไม่สามารถระบุสาเหตุที่ชัดเจนได้ว่า เกิดจากแรงสั่นสะเทือนฝีมือมนุษย์ หรือแรงสั่นสะเทือนจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวตามธรรมชาติ (เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา) จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดในลำดับต่อไป

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๒ สภาพจากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๒ สภาพจากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

การเสื่อมสภาพบริเวณใกล้เคียงภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๒ ภาพที่ ๒
จากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ภาพขยายการเสื่อมสภาพบริเวณใกล้เคียงภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๒ ภาพที่ ๒
จากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ กลุ่มที่ ๓

- ภาพที่ ๑ อยู่สูงจากพื้นดินใต้เพิงผาประมาณ ๑ เมตร เขียนด้วยสีแดงแบบเงาทึบ ประกอบด้วยรูปทรงสามเหลี่ยมยอดมนมีการวาดเส้นตรงคล้ายกิ่งไม้ออกจากรูปทรงดังกล่าวทั้งสองข้าง ด้านซ้ายมือของรูปสี่เหลี่ยมมีการระบายสีแดงทึบ พื้นผิวเพิงผาถ้ำรอบ ๆ ภาพเขียนสีมีการแตกและหลุดลอกหลายส่วนจนปรากฏเนื้อหินสีเทา

- ภาพที่ ๒ อยู่สูงจากพื้นดินใต้เพิงผาประมาณ ๑.๕ เมตร ไปทางด้านทิศตะวันออก เฉียงใต้ ของภาพที่ ๑ มีรูปภาพสองรูป วาดด้วยเส้นสีแดงทึบ ไม่สามารถทราบความหมายของรูปภาพได้

ทั้งนี้ การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พบว่ามีสภาพเหมือนเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

ภาพเขียนสีดอยผาตูบกลุ่มที่ ๓ ภาพที่ ๑ แสดงอาการชำรุดทั้งสองข้างขึ้น ?
สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีดอยผาตูบกลุ่มที่ ๓ ภาพที่ ๑ แสดงอาการชำรุดทั้งสองข้างขึ้น ?
สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ภาพเขียนสีดอยผาตูบกลุ่มที่ ๓ ภาพที่ ๒ สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีดอยผาตูบกลุ่มที่ ๓ ภาพที่ ๒ สภาพจากการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘
เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๕. ผลการตรวจสอบ

การตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ พบว่า

ภาพเขียนสีแหล่งโบราณคดีผาตูบ ๑ ยังคงสภาพเดิม โดยไม่ปรากฏร่องรอยความเปลี่ยนแปลงใด ๆ เพิ่มเติม เมื่อเปรียบเทียบกับการตรวจสอบครั้งที่ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ส่วนภาพเขียนสี แหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๓ ก็ยังคงสภาพเดิม โดยไม่พบร่องรอยความเปลี่ยนแปลงใด ๆ เพิ่มเติม เมื่อเปรียบเทียบกับการตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ แต่อย่างไรก็ตามภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๓ บริเวณพื้นผิวผนังใกล้เคียงกับภาพเขียนสี กลุ่มที่ ๒ ภาพที่ ๒ พบลักษณะการปะทุเสื่อมสภาพของผนังเพิงผาหินปูน ซึ่งยังไม่สามารถระบุสาเหตุที่ชัดเจนได้ว่า เกิดจากแรงสั่นสะเทือนฝีมือมนุษย์ หรือแรงสั่นสะเทือนจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวตามธรรมชาติ (เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา) เห็นควรประสานผู้เชี่ยวชาญเข้ามาตรวจสอบ และติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อเฝ้าระวังในลำดับต่อไป

๖. เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ

๑. นายยอดดนัย สุขเกษม	นักโบราณคดีชำนาญการ สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่
๒. นายศิริศักดิ์ พงษ์ประทุม	นักวิชาการวัฒนธรรม สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่

๗. วันที่ตรวจสอบ

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงตำแหน่งที่ตั้งและสภาพภูมิประเทศที่แวดล้อมแหล่งโบราณคดีตอยผาตูบ ๒

แผนที่ทหาร บ้านท่าสี่ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L 7018 ระยะเวลาที่ ๔๙๔๕ II พิมพ์ครั้งที่ 1
RTSD แสดง ตำแหน่งแหล่งโบราณคดีตอยผาตูบ ๒

๓. การเข้าสู่แหล่งโบราณคดี

จากอำเภอมะแมะ ใช้เส้นทางสายแม่แมะ – บ้านสบป่าด ก่อนถึงปากทางบ้านสบป่าด ประมาณ ๑๐๐ เมตร เลี้ยวซ้ายใช้เส้นทางไปสำนักสงฆ์ถ้ำอินทร์เนรมิต ระยะทางประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร ถึงถ้ำอินทร์ เนรมิตเลี้ยวทางซ้าย ไปทางถนนในสวนป่าแม่จาง ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร พบเส้นทางเลียบดอยผาช้าง – ผาตูบ (FGD1) เลี้ยวขวาไปทางทิศเหนือประมาณ ๑ กิโลเมตรพบเส้นทางลัดลงแยกไปทางด้านซ้ายมือ (ทิศเหนือ) เข้าสู่ดอยผาตูบ ถึงเชิงดอยใช้เส้นทางเดินเท้าไปยังผาตูบซึ่งมีลักษณะเป็นหน้าผาสูงชัน (ปัจจุบันมีสีน้ำมันพ่นเป็นเครื่องหมายลูกศรสีแดงปรากฏอยู่) เมื่อถึงแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๑ ให้เดินเท้า เลียบไหล่เขาไปทางทิศใต้ประมาณ ๑๐๐ เมตร

๔. สภาพทั่วไปของแหล่งโบราณคดี

แหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ๒ ตั้งอยู่บริเวณหน้าผาทางด้านทิศตะวันออกของดอยผาตูบ บริเวณที่พบภาพเขียนสีเป็นพื้นที่เพิงผาขนาดเล็กที่มีผิวเรียบกว่าบริเวณอื่น ๆ มีความสูงกว่าระดับพื้นดินหน้าผาประมาณ ๑.๖ เมตรเพิงผามีความกว้างประมาณ ๓ เมตร

ดอยผาตูบ ๒

จากการสำรวจทางโบราณคดีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบภาพเขียนสี ๑ ภาพ เป็นภาพสัตว์เขียนด้วยสีแดงแบบโครงร่าง ศีรษะทึบ หูชี้ขึ้นทั้ง ๒ ข้าง หันหน้าไปทางด้านทิศเหนือ พบขาหลัง ๑ ข้าง ลักษณะเหยียดตรงไม่ปรากฏร่องรอยของขาหน้า หางเหยียดเล็กน้อย ภาพมีคราบน้ำปูนเคลือบทับในบางจุด ทางด้าน ทิศตะวันออกของภาพปรากฏคราบก้อนหินปูนสะสมจนพอกหนา

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๒ สภาพจากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ภาพเขียนสีดอยผาตูบ ๒ สภาพจากการตรวจสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘
เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๕. สรุปผลการตรวจสอบ

การตรวจสอบภาพเขียนสี แหล่งโบราณคดีดอยผาตุบ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ผลปรากฏว่า ไม่พบการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม เมื่อเปรียบเทียบกับตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๖. เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ

๑. นายยอดดนัย สุขเกษม	นักโบราณคดีชำนาญการ สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่
๒. นายศิริศักดิ์ พงษ์ประทุม	นักวิชาการวัฒนธรรม สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่

๗. วันที่ตรวจสอบ

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ผลการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี
แหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง รอบการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

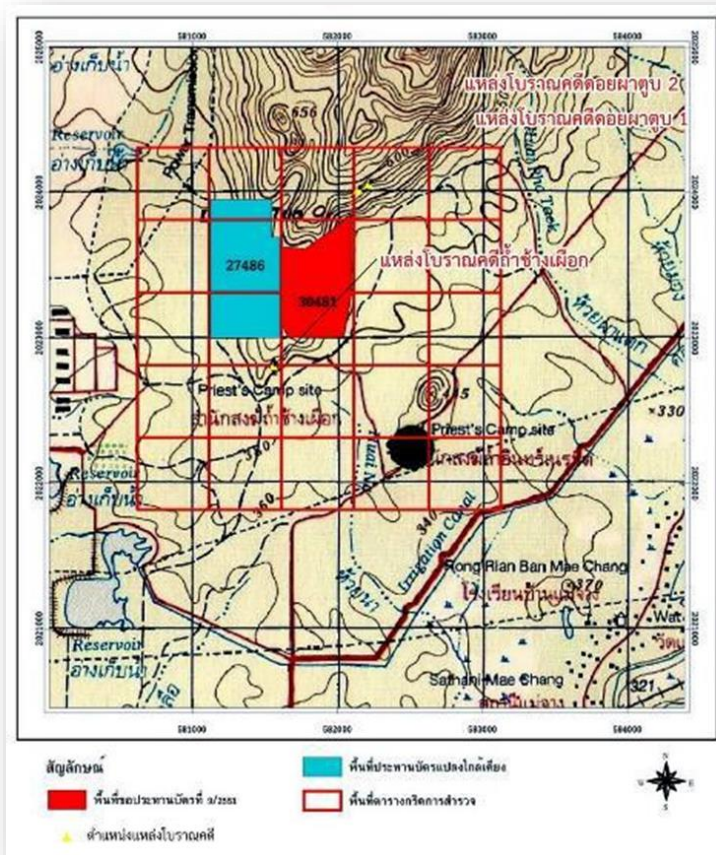
๑. ที่ตั้ง

แหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือกตั้งอยู่ที่ตำบลนาสัก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของบ่อเหมืองแม่เมาะ พื้นที่ประทานบัตรที่ ๙/๒๕๕๑

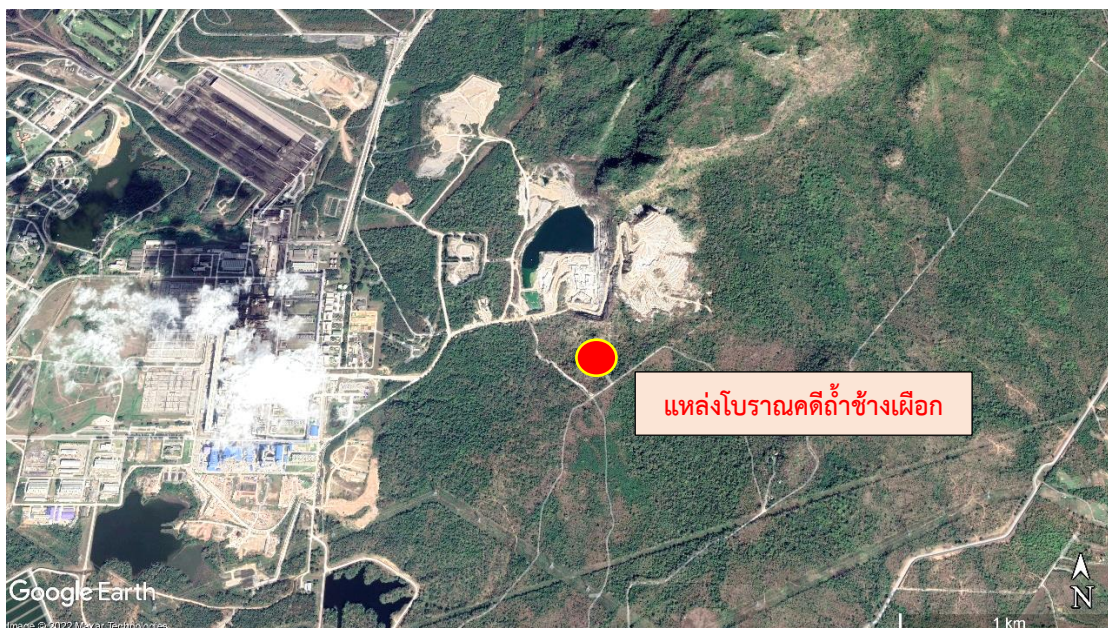
๒. พิกัดกริด

UTM WGS 1984 Datum Zone 47Q 580989E 2023061N

Indian 1975		WGS84				
Northing	Easting	Northing	Easting	Latitude	Longitude	MGRS
2022300	581500	2022300	581500	18 17' 29" N	99 46' 4" E	47 Q NA 8116 2260

แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก (แผนที่ใช้พิกัด UTM INDIAN 1975)

ภาพถ่ายทางดาวเทียมแสดงตำแหน่งที่ตั้งและสภาพภูมิประเทศที่แวดล้อม
แหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก

แผนที่ทหาร บ้านท่าสี่ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L 7018 ระยะเวลาที่ ๔๙๔๕ II พิมพ์ครั้งที่ 1
RTSD แสดงตำแหน่ง แหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก

๓. การเข้าสู่แหล่งโบราณคดี

จากโรงไฟฟ้า ๔-๑๓ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ไปทางด้านหลังโรงไฟฟ้า ตามถนนลำคลอง ซึ่งเป็นถนนเลียบริมเชิงดอยผาตูบไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๑ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายประมาณ ๔๐๐ เมตร ถึงเนินเขาที่เป็นที่ตั้งแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก (ปัจจุบันมีการปรับปรุงทางเดินและบันไดเรียบร้อยแล้ว)

๔. สภาพทั่วไปของแหล่งโบราณคดี

แหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือกตั้งอยู่บนเนินเขาหินปูนขนาดเล็ก โดยรอบเป็นเชิงเขามีต้นไม้ปกคลุม ทั่วบริเวณ ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของแหล่งโบราณคดีมีทางน้ำขนาดเล็กไหลผ่านด้านทิศตะวันออก ติดกับพื้นที่ของกรมป่าไม้และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ด้านทิศเหนือเป็นที่ราบต่อเนื่องกับแนว เทือกเขาดอยผาตูบและดอยผาซี ด้านทิศใต้เป็นที่ราบซึ่งมีห้วยน้ำไหลผ่าน

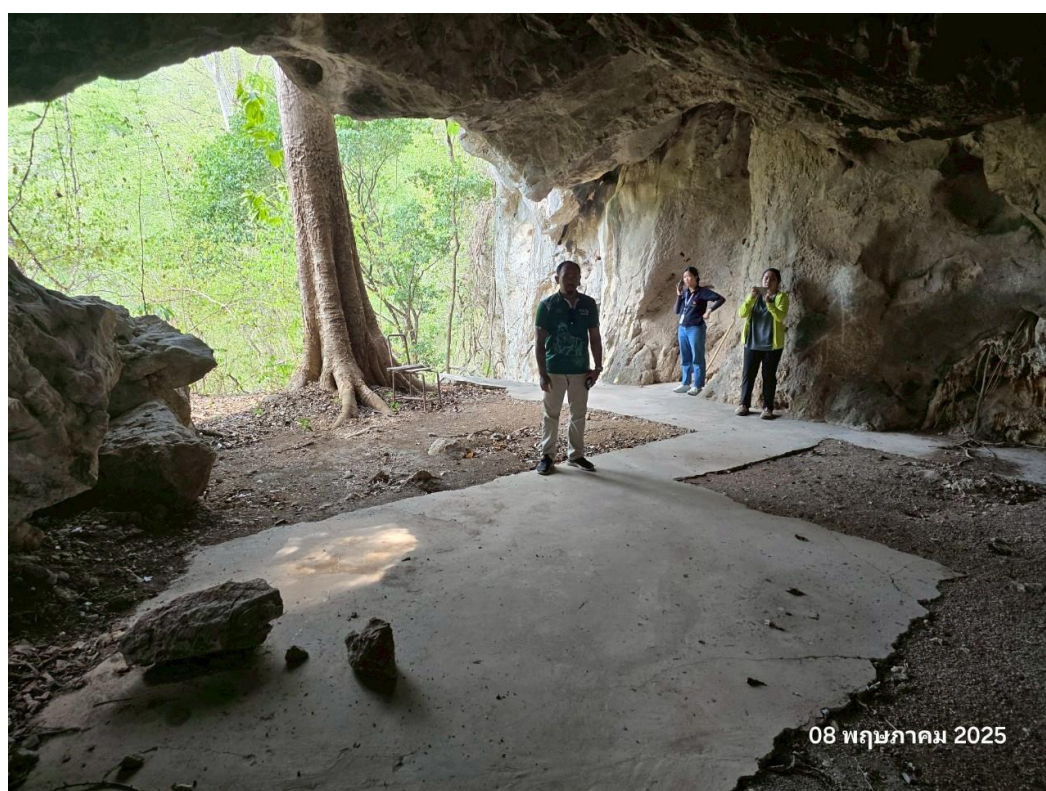
ถ้ำช้างเผือกอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๔๑๕ เมตร เป็นโพรงถ้ำวางตัวในแนวทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ – ตะวันตกเฉียงใต้ มี ๒ คูหา คูหาที่ ๑ เป็นพื้นที่ตรงกลางของถ้ำส่วนคูหาที่ ๒ อยู่ทางทิศตะวันตกของถ้ำ

ทางเข้ามี ๒ ทาง คือ ทิศเหนือและใต้ ปากทางเข้าทิศเหนือมีความลาดชัน มีบันไดคอนกรีตทอดตัวเข้า สู่ปากถ้ำ ส่วนทางเข้าด้านทิศใต้มีความลาดชันมากกว่าด้านทิศเหนือ พื้นถ้ำถูกฉาบด้วยปูนซีเมนต์หลายส่วนถูก ขุดสกัดออกไปเพื่อดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดี (ปี พ.ศ. ๒๕๕๙) ภายใต้โครงการศึกษาแหล่งโบราณคดีใน พื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙ จากการสำรวจสภาพทั่วไปของแหล่ง โบราณคดีถ้ำช้างเผือกพบรอยขีดเขียนบริเวณผนังถ้ำด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

15 พฤศจิกายน 2024 11:15 AM

สภาพพื้นผิวถ้ำแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก มุมมองด้านทิศเหนือ สภาพจากการตรวจสอบ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

08 พฤษภาคม 2025

สภาพพื้นผิวถ้ำแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก มุมมองด้านทิศเหนือ สภาพจากการตรวจสอบ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

สภาพหลุมขุดตรวจที่ ๑ (เดิม) มุมมองไปทิศใต้ สภาพจากการตรวจสอบ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สภาพหลุมขุดตรวจที่ ๑ (เดิม) มุมมองไปทิศใต้ สภาพจากการตรวจสอบ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

สภาพหลุมขุดตรวจที่ ๒ (เดิม) มุมมองไปทิศใต้ สภาพจากการตรวจสอบ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สภาพหลุมขุดตรวจที่ ๒ (เดิม) มุมมองไปทิศใต้ สภาพจากการตรวจสอบ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๕. สรุปผลการตรวจสอบ

จากการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือกครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ผลปรากฏว่า แหล่งโบราณคดีในภาพรวมยังคงอยู่สภาพเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับ การตรวจสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๖. เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ

๑. นายยอดดนัย สุขเกษม	นักโบราณคดีชำนาญการ สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่
๒. นายศิริศักดิ์ พุฒประทุม	นักวิชาการวัฒนธรรม สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่

๗. วันที่ตรวจสอบ

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

กรมศิลปากร

ภาคผนวก ค-2

หนังสือขอความอนุเคราะห์และหนังสือตอบรับการเข้า
ตรวจสอบแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ 1, ดอยผาตูบ 2,
ดอยผาตูบ 3 และแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก
ครั้งที่ 1/2568

ที่ กฟผ.ส๕๒๑๐๔/๑๕๒๒๕

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
เหมืองแม่เมาะ ๘๐๑ ม.๖ ต.แม่เมาะ
อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง ๕๒๒๒๐

ว มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก และแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี
จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เหมืองแม่เมาะ ได้รับความเห็นชอบรายงาน
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่หินปูน เพื่ออุตสาหกรรมเคมี ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย คำขอประทานบัตรที่ ๑๑/๒๕๕๖ ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับประทานบัตรที่
๓๐๔๘๑/๑๖๐๕๐ โดยมาตรการแนบท้ายประทานบัตรดังกล่าวกำหนดให้ กฟผ. เหมืองแม่เมาะ ประสานงาน
กับสำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการติดตามและตรวจสอบสภาพของผนังถ้ำในบริเวณที่
พบภาพเขียนสีทุก ๖ เดือน ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งที่ผ่านมา กฟผ. เหมืองแม่เมาะ ได้รับความอนุเคราะห์จาก
สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ในการเข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือกและแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ
อย่างต่อเนื่องนั้น

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการแนบท้ายประทานบัตรดังกล่าว กฟผ. เหมืองแม่เมาะ จึงขอความ
อนุเคราะห์สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ส่งเจ้าหน้าที่เพื่อเข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก
และแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เพื่อนำผลการตรวจสอบไปประกอบในการจัดทำรายงานผล
การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา กฟผ. เหมืองแม่เมาะ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์
จากท่าน และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกhem มงคลเกียรติชัย)

ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและบริหารเหมืองแม่เมาะ
ทำการแทน ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

กองสิ่งแวดล้อมเหมือง

โทร. ๐ ๕๔๒๕ ๔๔๕๐

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการเหมืองแร่หินปูน เพื่ออุตสาหกรรมเคมี
ของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

คำขอประทานบัตรที่ 11/2556 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมือง
เดียวกันกับประทานบัตรที่ 30481/16050
ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 6 ตำบลแม่เมาะ และหมู่ที่ 8 ตำบลนาสัก
อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

พฤษภาคม 2558

จัดทำโดย

บริษัท ท็อป - คลาส คอนซัลแตนท์ จำกัด

204 หมู่บ้านเมืองทอง 2/3 ซอยพัฒนาการ 53 ถนนพัฒนาการ
เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250

โทรศัพท์ 0-2322-5758 โทรศัพท์มือถือ 08-1870-3543, 08-8468-0151

โทรสาร 0-2322-5759 Email: top-class204@hotmail.com

ตารางที่ 4: (ต่อ)มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	วิธีการติดตามตรวจสอบ	สถานที่ดำเนินการ	ระยะเวลาและความถี่ในการตรวจวัด	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
8. คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคม ความคิดเห็น ผลกระทบจากโครงการ และข้อเสนอแนะของประชาชน ผู้นำชุมชน และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว - สถิติการร้องเรียนและการป้องกันแก้ไข 	<ul style="list-style-type: none"> - หมู่ที่ 3 บ้านหนองสูง - หมู่ที่ 6 บ้านบึงขิง - หมู่ที่ 1 บ้านแม่แฝง - หมู่ที่ 8 บ้านช่างม่วง - หมู่ที่ 1 บ้านสบบัว - หมู่ที่ 2 บ้านสบตัน - หมู่ที่ 3 บ้านสวนป่าแม่แฝง - หมู่ที่ 6 บ้านปางต้นปิน 	- ปีละ 1 ครั้ง	อยู่ในงบดำเนินการ	- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
9. ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และโบราณสถาน	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานขอความร่วมมือกับนักประวัติศาสตร์ 7 ป่าในบริเวณติดตามและตรวจสอบสภาพของพื้นที่ในบริเวณที่พบภาพเขียนสีว่ามีมีการแตกหักจากเดิมมากน้อยเพียงใด โดยการทำภาพถ่ายทางอากาศที่มีการบันทึกไว้ปัจจุบันเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งโบราณคดีคอกมูฮูป และแหล่งโบราณคดีคอกมูฮูป 2 	- ทุก 6 เดือน	-	- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: - ให้งานตรวจสอบในช่วงที่ดำเนินการ และต้องบันทึกสภาพแวดล้อมและทำการตรวจวัด ทั้งข้อมูลพื้นที่ทำเหมืองและบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ

- ให้ประชาชนที่สนใจยื่นข้อเรียกร้องหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม และขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) โดยการศึกษาผลกระทบที่โครงการสามารถเข้าถึงได้

- ค่าใช้จ่ายประมาณ เป็นการประเมินความเหมาะสมจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (เดือนมิถุนายน, 2558) ซึ่งได้มีการดำเนินการตรวจสอบค่าอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น

<p>ลงนาม (นายแพทย์) เสนอ (นายแพทย์)</p> <p>ผู้ช่วยผู้จัดการชุมชนพื้นที่และสิ่งแวดล้อมโครงการ</p> <p>ทำการแทน ผู้จัดการโครงการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย</p> <p>วันที่ 9 พฤศจิกายน 2558</p>	<p>ลงนาม (นายแพทย์) เสนอ (นายแพทย์)</p> <p>ผู้ชำนาญการ/กรรมการผู้จัดการ</p> <p>บริษัท ทอ-คลาส คอนซัลแตนท์ จำกัด</p> <p>วันที่ 9 พฤศจิกายน 2558</p>	<p>รับรองจำนวนหน้า 38/74</p> <p>บริษัท ทอ-คลาส คอนซัลแตนท์ จำกัด</p> <p>TUC-CLASS CONSULTANT CO., LTD</p>
--	--	---

ภาคผนวก ค-3

บันทึกผลการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก

วันที่ 28 มีนาคม 2568

ที่ กฟผ.5๕๒๑๐๔/๕๑๕๖๓

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
เหมืองแม่เมาะ ๘๐๑ ม.๖ ต.แม่เมาะ
อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง ๕๒๒๒๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งผลการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่

อ้างถึง หนังสือที่ วธ ๐๔๑๗/๑๕๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกผลการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ได้เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก และแหล่งโบราณคดีดอยผาตูบ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ พบว่าแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก ปรากฏร่องรอยการสไลด์ของหินและดินเล็กน้อยบริเวณคูหาส่วนหน้าของถ้ำ ซึ่งยังไม่สามารถระบุสาเหตุที่แน่ชัดได้ ควรประสานขอผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสอบและติดตามอย่างใกล้ชิด รายละเอียดตามอ้างถึง นั้น

ในการนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เหมืองแม่เมาะ ได้ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต ๓ เชียงใหม่ และ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง เข้าตรวจสอบพื้นที่เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ โดยคณะเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมตรวจสอบมีความเห็นว่าการเกิดของร่องรอยของเศษหินและเศษดินบริเวณหน้าคูหาของถ้ำ เกิดตามธรรมชาติ หรืออาจเกิดจากกิจกรรมของคนที่ขึ้นไปบริเวณถ้ำ ทั้งนี้ กฟผ.เหมืองแม่เมาะ ควรมีการติดตามเฝ้าระวังบริเวณดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษม มงคลเกียรติชัย)

ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและบริหารเหมืองแม่เมาะ
ทำการแทน ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

กองสิ่งแวดล้อมเหมือง

โทรศัพท์ ๐ ๕๔๒๕ ๔๙๕๐

ที่ วร ๐๔๑๗/๑๕๒๗

สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่
ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก และแหล่งโบราณคดี
ดอยผาตุบ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

เรียน ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเหมืองแม่เมาะ ที่ กฟผ.๕๒๑๐๔/๕๔๑๑๒ ลงวันที่ ๓
กันยายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีฯ
จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ขอความอนุเคราะห์สำนักศิลปากรที่
๗ เชียงใหม่ จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีดอยผาตุบ ๑ แหล่งโบราณคดีดอยผาตุบ ๒
แหล่งโบราณคดีดอยผาตุบ ๓ และแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ ตามมาตรการแนบท้ายคำขอ
ประทานบัตรที่ ๑๑/๒๕๕๖ ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับประทานบัตรที่ ๓๐๔๘๑/๑๖๐๕๐ ความ
ละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ขอแจ้งให้ทราบว่า ได้มอบหมายให้กลุ่มโบราณคดี
เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ผลการตรวจสอบพบว่า
แหล่งโบราณคดีดอยผาตุบ ๑ แหล่งโบราณคดีดอยผาตุบ ๒ และแหล่งโบราณคดีดอยผาตุบ ๓ มีสภาพดั้งเดิม
ไม่เปลี่ยนแปลงจากผลการตรวจสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ส่วนแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก ปรากฏร่องรอยการ
สไลด์ของหินและดินเล็กน้อยบริเวณคูหาส่วนหน้าของถ้ำ ซึ่งยังไม่สามารถระบุสาเหตุที่แน่ชัดได้ ทั้งนี้ควรมีการ
ประสานผู้เชี่ยวชาญเข้ามาตรวจสอบ และติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธงชัย สาโค)

นักโบราณคดีชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่

กลุ่มโบราณคดี

โทร ๐ ๕๓๒๒ ๒๒๖๒ ต่อ ๑๗

โทรสาร ๐ ๕๓๒๑ ๗๒๒๓

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
เหมืองแม่เมาะ ๘๐๑ ม.๖ ต.แม่เมาะ
อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง ๕๒๒๒๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก และแหล่งโบราณคดีตอยผาตูป
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี
จำนวน ๑ ฉบับ

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการแนบท้ายประทานบัตรดังกล่าว กฟผ. เหมืองแม่เมาะ จึงขอความ
อนุเคราะห์สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้าข้างฝือกและแหล่ง
โบราณคดีโดยผาตูป ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เพื่อ กฟผ.จะได้นำผลการตรวจสอบไปประกอบการจัดทำรายงานผล
การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

☒ ... ☐ ...

☒ ปรึกษาหารือ ☐ อนุมัติ/อนุญาต

๖. แหล่งที่มาของเงินกู้ยืม/กลุ่ม/ฝ่าย

File # AWP09

(นายณรงค์ศักดิ์ มาวงศ์)

นางสาวเนือห์ร์ แคมมัทพรพย์ (นายจิณณวัดี วิบูลย์) ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและบริหารเหมืองแม่เมาะ-๑
เจ้าพนักงานวิชาการอาวุโส อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี
หัวหน้างานช่างไฟฟ้า

โทร. ๐ ๕๔๒๕ ๔๗๕๐

โทรสาร ๐ ๕๔๒๕ ๔๑๖๓

บันทึกการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

กองสิ่งแวดล้อมเหมือง (กพผ.)

ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ

จังหวัดลำปาง

วันที่ 28 มีนาคม 2568

บันทึกฉบับนี้เขียนขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานว่า วันที่ (28 มีนาคม 2568) คณะเจ้าหน้าที่ฯ ตามที่ลงนามแนบท้ายบันทึกฉบับนี้ ได้เข้าตรวจสอบพื้นที่บริเวณ แหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เนื่องจากสำนักศิลปากรที่ 7 เชียงใหม่เข้าตรวจสอบแหล่งโบราณคดีถ้ำช้างเผือก เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2567 ปรากฏร่องรอยการสไลด์ของหินและดินเล็กน้อยบริเวณหน้าคูหาส่วนหน้าของถ้ำ โดยมีรายละเอียดการตรวจสอบดังนี้

การตรวจสอบบริเวณส่วนหน้าคูหาของถ้ำพบว่า มีร่องรอยเศษหินและเศษดินฝังใหลลงมาสะสมตัวเล็กน้อยและพบคราบน้ำ ตะกอนดินที่เกิดตามธรรมชาติ และจากเอกสารรายงานผลการสำรวจถ้ำช้างเผือก กพผ. แม่เมาะ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561 – 2568 ก็พบว่าบริเวณดังกล่าวมีการสะสมของตะกอนดินและเศษหินปูนซึ่งเกิดจากการผุร่อนทางธรรมชาติและสามารถถูกพัดพาโดยน้ำฝนได้ นอกจากนั้นพบแท่นโต๊ะหมู่บูชาพร้อมพระพุทธรูป ไม้กวาด บริเวณห้องโถงถ้ำ

คณะเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมตรวจสอบมีความเห็นว่าลักษณะการเกิดของร่องรอยของเศษหินและเศษดินบริเวณหน้าคูหาของถ้ำเกิดตามธรรมชาติ หรืออาจเกิดจากกิจกรรมของคนที่ขึ้นไปบริเวณถ้ำได้ ทั้งนี้ กพผ. ควรมีการติดตามเฝ้าระวังบริเวณดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและผู้นำตรวจ ได้อ่านบันทึกการตรวจสอบฉบับนี้แล้ว รับรองว่าถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงทุกประการ และผู้นำตรวจรับรองว่าในการตรวจสอบครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ฯ มิได้บังคับขู่เข็ญ ทำให้ผู้นำตรวจหรือบุคคลอื่นได้รับอันตรายแก่กาย และจิตใจ มิได้ทำให้เสียหาย สูญหายหรือไร้ค่าซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดของผู้นำตรวจ หรือของผู้ใด อีกทั้งยังมิได้เรียกรับ หรือยอมจะรับ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(นายพนพล อิศรี)
นักธรณีวิทยาชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ/ผู้บันทึก
(นางสาวนราพร พิษยววิช)
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(นายวรเฉลิม เดชนพรัตน์)
วิศวกรเหมืองแร่ปฏิบัติการ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(นายอนุวัต ลักษณะโยธิน)
หัวหน้าแผนกวิชาการสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(นางปนัดดา วงศ์ปิ่นจันทร์)
วิศวกรระดับ 7

ลงชื่อ.....ผู้นำตรวจสอบ
(นายอาณัติ บุญนำมา)
หัวหน้าแผนกเจาะระเบิดและบริหารสัญญาเหมืองหินปูน

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(นางสาวกรวีร์ หงษ์โต)
นักวิทยาศาสตร์ระดับ ๖

ลงชื่อ.....ผู้นำตรวจสอบ
(นางนุชจรินทร์ ปั่นทอง)
ช่างปฏิบัติการเหมือง

